

CEMİL KANUKÇU

balyozla
balık avı

CEMİL KAVUKÇU

BALYOZLA
BALIK AVI

Can aędaş

Balyozla Balık Avı, Cemil Kavukçu

© 2019, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2019

2. basım: Şubat 2020, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alban

Düzeltilti: Mert Tokur

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Dizi tasarım ve sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Alper Zeki

Çizimler: Melih Kavukçu

İç baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-4111-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750741111

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

CEMİL KAVUKÇU

BALYOZLA
BALIK AVI

ÖYKÜ

♥can

Cemil Kavukçu'nun Can Yayınları'ndaki diğerk kitapları:

- Uzak Noktalara Doğru*, 1995
Yalnız Uyuyanlar İçin, 1996
Bilinen Bir Sokakta Kaybolmak, 1997
Temmuz Suçlu, 1998
Dönüş, 1998
Dört Duvar Beş Pencere, 1999
Pazar Güneşi, 2000
Gemiler de Ağlarmış, 2001
Başkasının Rüyaları, 2003
Suda Bulanık Oyunlar, 2004
Gamba, 2005
Mimozada Elli Gram, 2007
Angelacoma'nın Duvarları, 2008
Tasmalı Güvercin, 2009
Düşkaçırın, 2011
Aynadaki Zaman, 2012
Örümcek Kaparı, 2013
Üstü Kalsın, 2014
O Vakit Son Mimozada, 2015
Maviye Boyanmış Sular, 2016
Yüzünüz Kuşlar Yüzünüz, 2017

CEMİL KAVUKÇU, 1951'de İnegöl'de doğdu. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Jeofizik Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi (1976). Öyküleri, 1980'den bu yana çeşitli dergilerde yayımlandı. *Patika* adlı eseriyle 1987'de Yaşar Nabi Nayır Öykü Ödülü'nü, 1996'da *Uzak Noktalara Doğru* adlı öykü kitabıyla Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, 2009'da *Angelacoma'nın Duvarları* adlı anlatısıyla da Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü, 2013'te Erdal Öz Edebiyat Ödülü'nü kazandı.

İçindekiler

Balyozla Balık Avı.....	13
Anma Arkadaş.....	21
Atbaba	29
Elifba	35
Özel Gün	43
He.....	53
Kuşun Kanadındaki	61
Küçük Rastlantılar.....	69
21. Cadde.....	75
Dışarısı.....	79
Bir An ya da Her An İçin.....	81
İprik	87

Matthieu Deniz için

BALYOZLA BALIK AVI

Bu mayıs önekilere benzemiyor. Karanlık, puslu, sıkıntılı kış ayları, içkili-borçlu günler, birkaç iyi insanın dışındaki seviyesiz ilişkiler geride kaldı; köydeyim sonunda. Bütün bir yazı ve yaz sonunu tezek kokusunu içime çeke çeke, bana sabrı öğreten toprakla haşır neşir olarak geçireceğim. Güçlenmek için ruhumu uzun bir tatile çıkardım. Meyveye durmuş, dallarından yaşam fişkırان elma, armut ve nar ağaçlarımı selamlıyorum. Toplam on ağacı geçmiyorlar ama verdikleri bana ve dostlarıma yetiyor da artıyor bile. Ellerimi arkama bağlayıp büyük bir çiftliğin sahibiymiş gibi dolaşyorum aralarında. Tek eksğim körüklü çizmelerim ile ona hafif dokunuşlarla vuracağım sığır sınıri kırbacım. Geçen sonbahar bahçedeki incir ağacının yanına büyük özenle yaptığım kümes bir müştemilat gibi görünüyor gözüme. Giderken İbrahim Dayı'ya tembihlemiş, gelmeden bir hafta önce de telefon edip hatırlatmıştım. Kümese birkaç tavukla horoz koyacaktı, kaç paraysa gelince hesaplaşacaktık. Sözünde durmuş. Sabah bir horozun sesiyle uyanmak ne güzel. Uçacakmış gibi boynunu ileri uzatarak ötmesi tam bir sabah ayini. Köyün horozlarıyla uzaktan uzağa haberleşiyorlar, hâlâ yatağından çıkmamış tembel köylüleri birbirlerine ispiyonluyorlar. Aslında dalgalarını geçiyorlar. Pencereimin altından geçen

koyun sürüsünü haber veren çingirak ve dörtlerce ayağın koşturması bir kilise korosu. Bu ahengi bozan ise, kurallara uymayan birkaç koyunu “Prrüüst!” diye uyarıp ardından okkalı bir küfür savuran çoban oluyor. Ne anaları kalıyor koyunların ne bacıları. Kalkıp dışarı bakmasam da geçişlerini gözlerim kapalı, yattığım yerden izliyor ve kuyrukları virgül gibi sırtlarına doğru bükülmüş vakur iki çoban köpeğinin her şeye hâkim “ağır abi” bakışlarını canlandırıyorum. Onlar ki bir içki masasının başköşesine oturtulmalı, duruşları, bilge bakışları ve damlayan salyalalarına aldırmadan sallanan dillerine kulak kabartılmalı, hırıltıları büyük bir dikkatle ve saygıyla dinlenmeli.

Taş ev, geçen sonbahar bıraktığım gibi. Bir yaş genç halimin yalnızlığı kokuyor. Ama bahçe öyle değil; oranın gerçek sahipleri ayrikotları, dikenler, adını bilmediğim çeşitli nebatat coşkuyla boy vermiş. İşe onları yolmakla başlayacağım, çünkü bahçe bakımlı olmalı, tavuklar rahatça dolaşıp eşinebilmeli. Otları anayurtlarından atmaya hakkım olmadığını biliyorum ama tek avuntum, ne yaparsam yapayım onların burayı terk etmeyeceği, ben kente dönünce yine bahçeye gönüllerince yayılacakları.

Sabah follukta üç yumurta buldum, çocuklar gibi sevindim. Olay buydu. Doğal beslenecektim. Yıpranmış bedenimi ve ruhumu onarmak için buradayım. Boynuma mendil bağlamış, başıma hasır şapkamı geçirmiş (hepsi özentiydi, biliyordum ama hoşuma gidiyordu, ne yapayım) bahçede çalışmaya hazırlanıyordum ki dere yatağına dönmüş, dar bozuk yolu iki yana yalpalanarak tırmanan traktörü gördüm. Hemen tanıdım: Mehmet. Bahçe kapısının önünde durdu. Kasketini öylesine geriye itmişti ki, siperi kafatasını ikiye bölen bir sınır gibi duruyordu. O da bütün köydekiler gibi boynuna mendil bağlamıştı. Traktörden inince pantolonunu göbeğine doğru çekiştirip dizleri üzerinde hafifçe yaylandı. Çalışır durumda bı-

raktığı eski traktör zangır zangır titriyordu. Ayağında lastik çizmeleri, yüzünde hiçbir anlama gelmeyen sırtışıyla sallana sallana bahçeye girdi.

“Hoş gelmişiiin,” deyip kollarını iki yana açtı. “Sen haber etmedin ama biz öğrendik.”

Kucaklaştık. Her yer gibi o da gübre kokuyordu.

“Köy yerinde önceden haber vermeye gerek var mı Mehmet,” dedim, “İbrahim Dayı’ya söylemiştim zaten.”

“He, biz de ondan öğrendik. Ha İbram Dayı’ya söylemişsin, ha hoca minareden duyurmuş, aynı kapıya çıkar. Kümesine tavuk, horoz koymuş. Sen gelene kadar yumurtalar onun hakkıymış, uğrayıp yem veriyormuş. Sabah akşam kahvede bunu anlatıyor.”

“Onun hakkı tabii Mehmet, lafı mı olur.”

“Zıpkın gibisin aga,” deyip elinin tersiyle göbeğime vurdu.

“Göbekli zıpkın mı olurmuş,” dedim.

Kendi göbeğini sıvazlayarak,

“Hâlîma göre hâlîna bin şükür,” dedi.

Gülüştük. Yeniden boynuma sarıldı. Köy ve gübre kokusu.

“Ektiğin soğanlar çıkmış, boyları da bir karışı geçmiş,” dedim.

Gözlerini yumup “Eee,” diyerek başını geriye attı. “Yakında biberleğ de çıka ama domatislere vakit var daha. Domatis fidelerine çok sık su vermeycen, arsız ot olurla sonna, boya uzar giderleğ ama dallarındaki domatisler cevizden büyük olmaz.” Köyde yaşamının raconu buydu işte. Beni kendilerinden ayırmıyor gibi görünseler de bir yere kadardı.

“Tamam,” dedim.

“Akşama Ramazan Dayı’nın tarlaya gidiyoz,” dedi, “geldiğini o da duymuş. Yeni mahsulün tadına bakacaktı.”

“Mahsul için erken değil mi?”

“Erken tabii. O pezevenğin ne yalancı olduğunu bilmez misin? Kaç zamandır tadına bakıyoruz ama yeni mahsul dediği kışın stokları. Herkesin zulası tükendi ya, kendini ulufe dağıtan padişah sanıyo ipne. Biz de yemiş görünüyoruz, ne yapalım. Onun için varsa yoksa muhabbet, bol keseden palavra. Neyse aga, ben tarlaya gidiyom, geç bile kaldım. Gün kavuşmadan gelir seni alırım.”

Hiç acelesi yokmuş, kahveye gidiyormuş gibi çıktı bahçeden. Traktöre yerleşince kasketini alına doğru indirdi bu kez. Hareket edince bana bakmadan sağ kolunu kaldırdı.

İbrahim Dayı gibi tövbekâr birkaç ihtiyar ve cami imamı dışında herkes kendi içkisini yapardı. Yaz sonu kadınlar salça, tarhana, turşu telaşına girdiğinde erkekler de zıkkım işine bakardı. Ramazan Dayı’nın tarlasına gidilecekse ceviz ağacının altında oturulurdu. Namı diğer “nöbetçi eczane” Ramazan Dayı’nın zıkkımı hiç tükenmezdi. Alkol derecesi belli olmayan renksiz sıvı çay bardaklarının yarısına kadar doldurulur, üzerine de gazoz eklenirdi. İkramı o yaptığı için konuşma hakkını da kendinde bulacak ve hiç susmayacaktı gece boyunca; Mehmet’in, “Bulgar radyosu gibi be ya,” dediği gibi. Ağzından bal damlardı. Palavralarını dinlemek de ayrı bir keyifti.

İşimin başına döndüm. Ayrıkotları o kadar inatçı ve toprağın altında öyle bir ağ örmüşler ki, ayıklamakla, kazmakla baş edilecek gibi değil. Neyse akşam olunca Ramazan Dayı’nın buğdaydan imal ettiği içkiden içeceğiz.

Dinlenmek için oturdum. Sigara içiyor ve önümdeki soğan filizlerine bakıyorum. Yolmaya çalıştığım toprağın gerçek sahiplerinin yanında nasıl narın, nazlı ve güçsüzdüler. İçlerinden biri kıpırdanmaya başladı. Öbürlerinde bir hareket yoktu. Aşağıdaki bir güç tarafından çekiliyormuş gibi boyu kısaltmaya başladı; önce yarıya kadar indi, sonra tamamen yok oldu. Yerinde ters koni

biçiminde minik bir çukur kalmıştı. Mehmet'in, "Dikkat et!" dediği köstebek bu olmalıydı.

Ramazan Dayı'nın tarlasının bir ucundaki ceviz ağacının altındayız. Geldiğimizde Mehmet'in traktörünün önüne çıkıp kollarını iki yana açarak karşılamıştı beni. Kucaklaşmıştık. Sırtımı defalarca pıspışlamıştı. Yine aynı "köy" kokusu. Güneş batalı çok oldu. Remzi'nin yaktığı ateşi Mehmet kuru dallarla sürekli besliyor. Üşüdüğümüzden ya da bir şey pişireceğimizden değil ışık olsun, yüzlerimizi görelim diye. Bir de Ramazan Dayı'nın hakkaniyeti için gerekli. Her zaman olduğu gibi sakiliği o yapıyor; yarıya kadar doldurmaya özen gösterdiği çay bardaklarını alevin ışığına tutup bakıyor ki hak geçmesin. Üzerine köydeki bakkaldan Mehmet'in aldığı gazozu ekleyeceğiz. Remzi'nin getirdiği çökelek ve ekmekten başka yiyecek bir şey yok. İlk yudumlar alınıyor ve yeni mahsulün kalitesi övülüyor. Artık söz Ramazan Dayı'da. Konudan konuya atlayarak anlatıyor. Bardaklar devrildikçe konular da değişiyor. Sonunda işin av ve avcılığa geleceğini hepimiz biliyoruz. Sırtını ceviz ağacına iyice yaslıyor, gözkapakları yarıya kadar düşmüş. "Ateş sönyö lan," diyor. Birbirimize bakıp yandan çarklı gülümsüyoruz. Mehmet'le Remzi kalkıp birkaç dal atıyorlar ateşe. Remzi Dayı anlatmaya başlıyor: "Kaç sene önceydi hatırlamıyorum, Doğancı Barajı'ydı herhalde, takım taklavat balıktayız. İki kavanoz dolusu solucan, birer şişe beyaz şarap, meze olarak yarım ekmek arası çökelek, domatis, biber... Salmışız oltalarımızı durgun suya, bir kolumuzu yastık yapıp uzanmışız toprağa misinanın titremesini bekliyoruz. Balık vuracak da biz aşka gelip nara atacaaz. Arada da bebelerin biberonuymuş gibi şişelerimizden küçük yudumlar alıp oyalanıyoruz. Birden yanımızda iki Bulgar mağırcı peyda oldu; nerden geldiler, nasıl geldiler anlaya-

madık. Suratsız iki adam, bu civardan olmadıkları belli. Çalı gibi kaşları saman sarısı, saçlarını makineye vurdurmuşlar. Bıyıkları aynı hela süpürgesi, sapsarı. Yalanım varsa burda taş olayım. Birinin omzunda balyoz var ki en az elli kilo, öbürünün omzunda da siyah bir torba. Allah Allah! Bunlar herhalde taş işçisi, su kıyısına dinlenmeye geldiler, dedik. Ama ikisi de sıfır numara hıyar. Ulan adam bir selam verir, rasgele der değil mi? Görüyorsunuz işte, balık tutmaya çalışıyoruz, oltalarımızı suya bırakmışız. Yok, ipnelerin suratı sirke satıyo. Dalaşmaya da gelmez, hepimizin anasını sikeğleğ. Dinlenmeye gelmediklerini, amaçlarının başka olduğunu kısa süre sonra anladık. Pantolonlarını çıkarıp suya girdiler. O nasıl donmuş agalar, birden şişip traktör lastiği gibi bellerini çevreleyiverdi. Herif elli kiloluk balyozu da yanına aldı iyi mi? Ulan balyozla suya mı girilir! Girdi işte. Uzandığımız yerden doğrulduk, oltalarımızı bir an için unuttuk, iki mağcırın ne yapmaya çalıştığını anlamaya çalışıyoruz. Sağ yandaki kayalara doğru yürüyorla. Su hâlâ bellerinde. Durdula. Omzunda taşıdığı balyozu kaldırıp kayalara öyle bir indirdi ki ayı, yer sarsıldı. Zelzele oluyor sandık. Yalanım varsa burda taş olayım. Bu sarsıntı balıkları öyle sersemletmişti ki, yan dönüp suyun üstüne çıktılar. Öbür ayı da balıkları toplayıp torbasına doldurmaya başladı.”

“Öyle balık mı avlanır Ramazan Dayı?” dedim.

“Ben de onu diyom ya! Gözlerimle görmesem inanmazdım. Herifler dünyanın balığını toplayıp gittiler. Aha, Mehmet burda. Öyle olmadı mı lan?”

“Aynen dediği gibi oldu.”

“Siz ne yaptınız dayı?” dedi Remzi.

“Ne yapalım, oltalarımızı toplayıp köye döndük. Balık mı bıraktı derede ipneler.”

* * *

Her acının, hırsın, beklentinin, arzunun, yıpratıcı düşlerin yorulup soluğunu tüketeceği bir nokta vardır ve ben oraya varmak istiyorum. Bunun için her şeye katlanacağım. Çünkü aradığım huzur orada.

Balyozla Balık Avı; Sedat Simavi, Erdal Öz, Yaşar Nabi Nayır ve Sait Faik gibi ödüllerin sahibi usta yazarın yeni öykülerini bir araya getiriyor. Beklenmedik rastlantıları, tüm bir geçmişe ışığını düşüren tuhaf karşılaşmaları, kâbusları, hatırlamaları, aydınlanmaları, absürlükleri ve hüsrarla sonlanan arayışları anlatan öyküler, hayata hikâyelerin penceresinden bakan Cemil Kavukçu'nun içgörüsü ve yalın üslubuyla parlıyor.

#rastlanti #hatırlayış #karşılaşma #yalnızlık #absürd #hüzün #doğa #aile #yüzleşme #birey

Kapak deseni: Melih Kavukçu

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [t](#) | [canyayinlari](#)

öykü

ISBN 978-975-07-4111-1

9 789750 741111